

Щоденний звіт № 62/2021

від 17 березня 2021 року¹

Короткий виклад

- У Донецькій області СММ зафіксувала 30 порушень режиму припинення вогню. За попередній звітний період у цій області зафіксовано 93 такі порушення.
- У Луганській області Місія не зафіксувала жодного порушення режиму припинення вогню. За попередній звітний період у цій області зафіксовано 1 таке порушення.
- Місія продовжила здійснювати моніторинг розведення сил і засобів у районах Станиці Луганської, Золотого й Петрівського. БПЛА СММ малого радіуса дії зафіксував присутність людей у межах ділянки розведення в районі Золотого.
- Місія сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення техобслуговування та забезпечення функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури. Спостерігачі чули 1 вибух невизначеного походження неподалік Донецької фільтрувальної станції приблизно в той час, коли працівники станції прямували з Ясинуватої до ДФС.
- СММ і далі спостерігала за ситуацією з цивільним населенням, зокрема на 3 КПВВ, а також на 3 відповідних блокпостах збройних формувань у Луганській області.
- Свободу пересування Місії і далі обмежували, зокрема поблизу непідконтрольного урядові Спартаків Донецької області*.

Порушення режиму припинення вогню²

¹ На основі інформації, що надійшла від моніторингових команд станом на 19:30 16 березня 2021 року (за східноєвропейським часом).

² Детальнішу інформацію про всі випадки порушення режиму припинення вогню, а також мапи Донецької та Луганської областей, де відмічені всі згадані у звіті місця, представлено в додатку. Упродовж звітнього періоду камера СММ у Петрівському не функціонувала.

³ У тому числі вибухи.

⁴ У тому числі внаслідок вогню з озброєння невстановленого типу.

Мапа із зафіксованими порушеннями режиму припинення вогню

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

Зафіксовані СММ порушення режиму припинення вогню 16 березня 2021 р.

Концентрація порушень режиму припинення вогню

- Висока
- Низька

- Вибух
- Населений пункт
- Лінія зіткнення (орієнт.)

Джерела: адміністративні кордони — УКГП ООН; дороги, річки — проект OpenStreetMap; море — Vliz (2005).
Акваторії МГО, інше — ОБСЄ.

Система координат: WGS 1984 UTM Zone 37N

Ця мапа надається винятково для наочності. Відсутність помилок у мапі не гарантується, а її зміст не означає, що СММ ОБСЄ затверджує або ухвалює офіційний статус мапи.

© СММ ОБСЄ 2019 Не дозволяється використовувати, копіювати, відтворювати, передавати, транслювати, продавати, ліцензувати або застосовувати без попереднього дозволу з боку ОБСЄ у письмовому вигляді.
Створено: 17/03/2021

У Донецькій області СММ зафіксувала 30 порушень режиму припинення вогню, зокрема 12 вибухів невизначеного походження. Більшість порушень сталася в районах на північ від н. п. Широкине (підконтрольний урядові, 100 км на південь від Донецька), а також на північний схід і південь від Донецької фільтрувальної станції (ДФС; 15 км на північ від Донецька) (див. нижче). Упродовж [попереднього звітнього періоду](#) зафіксовано 93 такі порушення (більшість сталася поблизу ДФС).

У Луганській області Місія не зафіксувала жодного порушення режиму припинення вогню. Упродовж [попереднього звітнього періоду](#) зафіксовано 1 таке порушення.

Після засідання Тристоронньої контактної групи 22 липня 2020 року, на якому була досягнута домовленість про додаткові заходи з посилення режиму припинення вогню, починаючи з 00:01 27 липня 2020 року і до кінця звітнього періоду СММ зафіксувала щонайменше 12 453 порушення режиму припинення вогню в Донецькій і Луганській областях (зокрема 4 478 вибухів, 1 496 невизначених боєприпасів у польоті, 125 спалахів дульного полум'я, 63 освітлювальні ракети, а також щонайменше 6 291 чергу та постріл).

Ділянки розведення в районах Станиці Луганської, Золотого й Петрівського⁵

У межах ділянки **розведення в районі н. п. Станиця Луганська** (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська) спостерігачі бачили 3 членів збройних формувань (з нарукавними пов'язками з написом «СЦКК») південніше відремонтованого прольоту мосту біля Станиці Луганської (15 км на північний схід від Луганська).

15 березня в межах ділянки **розведення в районі н. п. Золоте** (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська) безпілотний літальний апарат (БПЛА) СММ малого радіуса дії виявив 2 осіб зі схожими на зброю предметами поблизу колишньої позиції Збройних сил України приблизно за 500 м на західно-південний захід від північно-східного кута ділянки. На північному краю ділянки розведення цей БПЛА виявив 1 бойову броньовану машину (ББМ) приблизно за 400 м на захід від північно-східного кута ділянки. Поза ділянкою розведення БПЛА виявив 2 ББМ: приблизно за 300 м на північний захід та орієнтовно за 600 м на західно-північний захід від північно-східного кута ділянки.

Того ж дня на ділянці розведення цей БПЛА знову зафіксував приблизно 800 протитанкових мін: 300 мін приблизно за 1 км на північний захід і ще 500 мін орієнтовно за 1,5 км на західно-північний захід від південно-східного кута ділянки. За оцінкою, усі ці міни належали збройним формуванням (для ознайомлення з попередніми спостереженнями в цьому районі див. щоденні звіти СММ від [18 січня 2020 року](#) та [6 листопада 2020 року](#)).

16 березня, патрулюючи поблизу блокпоста збройних формувань південніше ділянки розведення, спостерігачі знову бачили 5 контейнерів усередині огороженого майданчика південніше південного краю ділянки, на південній стороні дороги, що веде на схід у напрямку до н. п. Золоте-5 (Михайлівка; невідконтрольний урядові, 60 км на

⁵ Розведення передбачено Рамковим рішенням Тристоронньої контактної групи про розведення сил і засобів від 21 вересня 2016 року.

захід від Луганська). Члени патруля Місії також знову бачили ще один контейнер на південному краю ділянки розведення.

У межах ділянки розведення спостерігачі вкотре бачили контейнер приблизно за 60–70 м на північ від інших п'яти, а також ще один приблизно за 350 м на північ від південного краю ділянки; обидва ці контейнери стояли на західній стороні автодороги Т1316. Перебуваючи в другому місці, спостерігачі вперше побачили алюмінієве загородження (стовпчик і металева частина, закріплена на західній стороні автодороги), за оцінкою, призначене для регулювання руху. Це загородження простягалось через обидві смуги руху автошляху Т1316.

Здійснюючи моніторинг біля блокпоста збройних формувань південніше ділянки розведення, спостерігачі бачили 3 членів збройних формувань (з нарукавними пов'язками з написом «СЦКК»); двоє з них пройшли углиб ділянки до місця приблизно за 350 м на північ від її південного краю, а потім повернулися.

Патрулюючи приблизно за 2 км на північ від н. п. Петрівське (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька), спостерігачі бачили 6 автомобілів (від одного до трьох чоловіків на борту кожного), що рухалися на північ у напрямку н. п. Стила (непідконтрольний урядові, 34 км на південь від Донецька). Здійснюючи моніторинг на західній околиці Петрівського, приблизно за 250 м на східно-південний схід від північно-східного кута ділянки розведення в районі Петрівського, команда СММ бачила 1 автомобіль (з 1 чоловіком на борту), що рухався у східному напрямку через населений пункт. Усі зазначені чоловіки були в одязі військового типу.

Відведення озброєння

СММ продовжувала здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього.

За лініями відведення, але поза виділеними місцями зберігання озброєння Місія зафіксувала 27 самохідних гаубиць та 1 зенітний комплекс на 2 залізничних станціях у підконтрольних урядові районах Донецької та Луганської областей (детальніше див. таблицю нижче).

Ознаки військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁶

СММ зафіксувала 1 зенітну установку в житловому кварталі в підконтрольному урядові районі Донецької області, а також 5 ББМ у підконтрольних урядові районах Донецької та Луганської областей (детальніше див. таблицю нижче).

Протитанкові міни та невибухлі боєприпаси поблизу Мар'їнки, Донецька, Водяного та Пікуз Донецької області

14 березня приблизно за 1 км на північний схід від північної околиці н. п. Мар'їнка (підконтрольний урядові, 23 км на південний захід від Донецька) БПЛА СММ малого радіуса дії вперше виявив предмет, оцінений як ймовірно хвостовий стабілізатор

⁶ Згадана у цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння. За спостереженнями Місії, одне з таких місць і далі не використовується.

реактивного снаряда реактивної системи залпового вогню (122 мм), який застряг у ґрунті (визначити, коли він там опинився, не вдалося); орієнтовно за 300 м далі на захід цей БПЛА знову зафіксував 9 протитанкових мін (одна ймовірно міна), установлених поперек дороги місцевого значення. За оцінкою, зазначені вище протитанкові міни належать Збройним силам України. Приблизно за 1 км на північний схід від попередніх протитанкових мін, на північно-західній околиці Петровського району н. п. Донецьк (непідконтрольний урядові), цей БПЛА знову зафіксував 18 протитанкових мін, установлених поперек дороги місцевого значення (за оцінкою, належать збройним формуванням; для ознайомлення з попередніми спостереженнями в цьому районі див. [Щоденний звіт СММ від 5 березня 2020 року](#)).

15 березня БПЛА СММ середнього радіуса дії знову зафіксував 400 протитанкових мін у полі приблизно за 2,5 км на північ від н. п. Водяне (підконтрольний урядові, 90 км на південь від Донецька) (для ознайомлення з попередніми спостереженнями в цьому районі див. [Щоденний звіт СММ від 22 квітня 2020 року](#)). Орієнтовно за 800 м далі на північ цей БПЛА знову зафіксував 49 протитанкових мін (ймовірно ТМ-62) у полі та поперек дороги, ще веде в напрямку н. п. Пікузи (кол. Комінтернове; непідконтрольний урядові, 92 км на південь від Донецька) (для ознайомлення з попередніми спостереженнями в цьому районі див. [Щоденний звіт СММ від 5 лютого 2019 року](#)). У полі приблизно за 3 км далі на північ цей БПЛА [знову](#) зафіксував 53 протитанкові міни (за оцінкою, частина більшого мінного поля). За оцінкою, усі ці міни належать Збройним силам України.

Приблизно за 800 м на північний захід від Пікуз цей БПЛА знову зафіксував 4 протитанкові міни (ймовірно ТМ-62), установлені поперек вищезгаданої дороги. За оцінкою, ці міни належать збройним формуванням (для ознайомлення з попередніми спостереженнями в цьому районі див. [Щоденний звіт СММ від 22 січня 2020 року](#)).

Зусилля СММ зі сприяння уможливленню техобслуговування та забезпеченню функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури

Місія і далі сприяла забезпеченню функціонування ДФС. Здійснюючи моніторинг у 2 місяцях неподалік станції, спостерігачі чули 8 порушень режиму припинення вогню, зокрема 1 вибух невизначеного походження (за оцінкою, у радіусі 5 км від станції). Вищезгаданий вибух стався приблизно в той час, приблизно в той час, коли працівники станції прямували з н. п. Ясинувата (непідконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Донецька) до ДФС.

СММ також здійснювала моніторинг дотримання локального режиму припинення вогню для уможливлення невідкладного ремонту ліній електропередачі поблизу н. п. Весела Гора (непідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська), у н. п. Обозне (непідконтрольний урядові, 18 км на північ від Луганська) та в н. п. Христове (непідконтрольний урядові, 18 км на північ від Луганська); технічного обслуговування ліній електропередачі біля Золотого-5 (Михайлівки); а також огляду та технічного обслуговування залізничного полотна та видалення рослинності в н. п. Вільхове (підконтрольний урядові, 22 км на північний схід від Луганська).

Ситуація на КПВВ і відповідних блокпостах

У Луганській області спостерігачі зауважили, що контрольний пункт в'їзду-виїзду (КПВВ) в Станиці Луганській та відповідний блокпост збройних формувань функціонували, а пішоходи очікували в чергах в обох напрямках.

Спостерігачі також констатували, що КПВВ біля Золотого та в н. п. Щастя (підконтрольний урядові, 20 км на північ від Луганська) були відкриті, однак переміщення громадян зафіксовано не було. Водночас відповідні блокпости збройних формувань південніше ділянки розведення в районі Золотого та за 3 км на південний схід від мосту в Щасті були закриті.

СММ продовжувала стежити за ситуацією в Херсоні, Одесі, Львові, Івано-Франківську, Харкові, Дніпрі та Чернівцях.

***Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ**

Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, зокрема ризиками, пов'язаними з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Мінських угод погодилися з необхідністю вільного та безпечного доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що Спільний центр з контролю та координації (СЦКК) повинен сприяти такому реагуванню та здійснювати загальну координацію робіт із розмінування. Однак збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до непідконтрольних урядові ділянок кордону України (наприклад, див. [Щоденний звіт СММ від 16 березня 2021 року](#)). Діяльність СММ у Донецькій і Луганській областях залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року поблизу Пришиба стався інцидент, який призвів до загибелі людини](#). Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.

Заборона доступу:

- 16 березня на південній околиці н. п. Спартак (непідконтрольний урядові, 9 км на північ від Донецька) команда Місії уперше побачила 4 бетонні блоки, установлені поперек західної смуги дороги місцевого значення. Унаслідок цього патруль СММ не зміг проїхати на північ у напрямку зруйнованого міжнародного аеропорту «Донецьк» (8 км на північний захід від Донецька). 14 березня ці блоки зафіксовано не було.

Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів і через міни/невибухлі боєприпаси:

- Не здійснивши суцільного розмінування, вилучення невибухлих боєприпасів та усунення інших перешкод, сторони і далі відмовляли СММ у необмеженому доступі, а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

Інші перешкоди⁷:

⁷ У випадках ймовірного глушіння та глушіння, згаданих у цьому розділі, перешкоди сигналу могли створювати з будь-якого місця в радіусі кількох кілометрів від місцеположення БПЛА.

- Пролітаючи над районами поблизу н. п. Авдіївка (підконтрольний урядові, 17 км на північ від Донецька), БПЛА СММ малого радіуса дії зазнавав впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, унаслідок імовірного глушіння).

Таблиця озброєння

Озброєння, розміщене за лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання озброєння

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
15.03.2021	15	самохідна гаубиця (2С1 «Гвоздика», 122 мм)	на залізничній станції в н. п. Рубіжне (84 км на північний захід від Луганська)	БПЛА малого радіуса дії
	1	зенітна самохідна установка (2К22 «Тунгуска»)		
16.03.2021	12	самохідна гаубиця (2С3 «Акація», 152 мм)	на залізничній станції у н. п. Зачатівка (74 км на південний захід від Донецька)	патруль

Таблиця ознак військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁸

Дата	К-ть	Вид	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
14.03.2021	3	бойова броньована машина (невстановленого типу)	поблизу н. п. Золоте (60 км на захід від Луганська)	БПЛА малого радіуса дії
15.03.2021	1	зенітна установка (ЗУ-23, 23 мм)	у житловому районі н. п. Невельське (18 км на північний захід від Донецька)	БПЛА малого радіуса дії
16.03.2021	1	бронетранспортер (БТР-70)	поблизу н. п. Новобахмутівка (28 км на північ від Донецька)	патруль
	1	бронетранспортер (БТР-80)	поблизу н. п. Войтове (33 км на північний захід від Луганська)	патруль

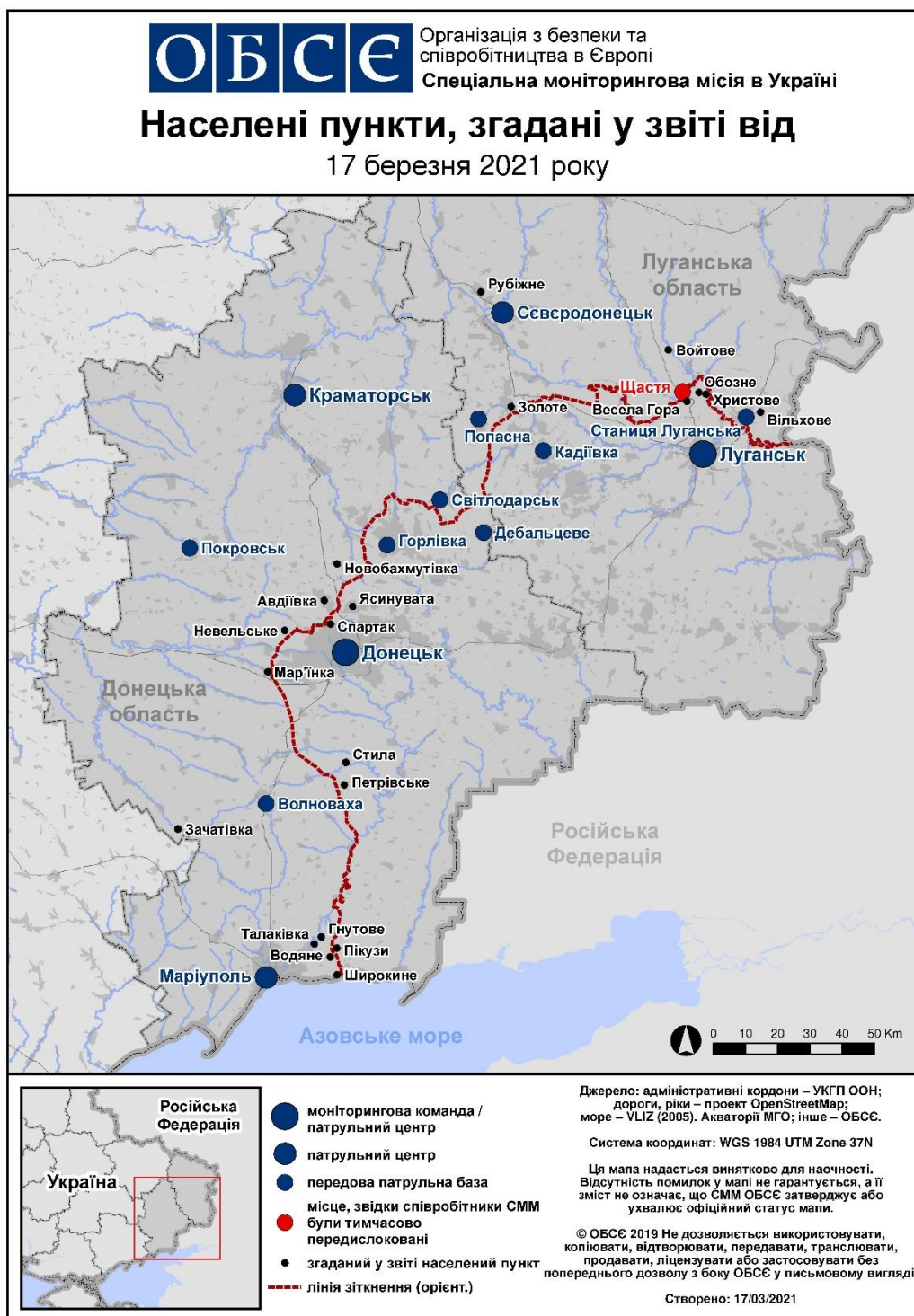
⁸ Згадана у цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Таблиця порушень режиму припинення вогню станом на 16 березня 2021 р.⁹

Місце розміщення СММ	Місце події	Спосіб	К-ть	Спостереження	Опис	Озброння	Дата, час
камера СММ за 1,5 км на ПнСх від н. п. Гнутове (підконтрольний уряду, 90 км на Пд від Донецька)	3–4 км на СхПдСх	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	15.03, 23:33
камера СММ за 1 км на ПдЗх від н. п. Широкине (підконтрольний уряду, 100 км на Пд від Донецька)	2–5 км на ПнПнЗх	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	15.03, 18:32
	2–5 км на ПнПнСх	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	15.03, 18:33
	3–7 км на Пн	зафіксувала	10	Н/Д босприпас	випущена(-й) утору	Н/Д	15.03, 19:03
	3–5 км на Пн	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	15.03, 21:02
	3–5 км на Пн	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	15.03, 23:33
	4–6 км на Пн	зафіксувала	1	спалах дульного полум'я		Н/Д	16.03, 01:45
	4–6 км на Пн	зафіксувала	1	Н/Д босприпас	Зх–Сх (після попередньої події)	Н/Д	16.03, 01:45
2–4 км на ПнПнЗх	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	16.03, 03:00	
н. п. Павлопіль (підконтрольний уряду, 84 км на Пд від Донецька)	3–5 км на Сх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	16.03, 10:27
приблизно 1 км на ПнСх від н. п. Лебединське (підконтрольний уряду, 99 км на Пд від Донецька)	2–5 км на Сх	чули	4	вибух	невизначеного походження	Н/Д	16.03, 11:45–11:50
приблизно 500 м на ПнСх від н. п. Кам'янка (підконтрольний уряду, 20 км на Пн від Донецька)	3–5 км на ПдСх	чули	1	черга		великокаліберний кулемет	16.03, 10:36
	3–5 км на ПдСх	чули	4	черга		великокаліберний кулемет	16.03, 10:51
	3–5 км на ПдСх	чули	2	черга		великокаліберний кулемет	16.03, 10:57
приблизно 1 км на ПнЗх від залізничного вокзалу в н. п. Ясинувата (непідконтрольний уряду, 16 км на ПнСх від Донецька)	3–5 км на ПдПдЗх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	16.03, 13:38

⁹ У таблиці вказані лише порушення режиму припинення вогню, які були зафіксовані безпосередньо патрулями Місії чи камерами СММ, а також ті випадки, які Місія оцінює як навчання з бойовою стрільбою, контрольовані підриви, тощо. Зазначені деталі, а саме: відстань, напрямок, тип зброї тощо, базуються на оцінках, зроблених спостерігачами на місцях і спеціалістами з технічного моніторингу, і необов'язково завжди є точними. Напис «невідомо» (Н/Д) означає, що СММ не змогла підтвердити таку інформацію у зв'язку з відстанню, погодними умовами, технічними обмеженнями та/або з інших причин. Одні і ті ж самі, за оцінкою СММ, порушення режиму припинення вогню, зафіксовані паралельно декількома патрулями/камерами, відображаються у таблиці лише один раз.

Мапа Донецької та Луганської областей¹⁰

¹⁰ За рішенням Постійної ради №1117 від 21 березня 2014 року, СММ базується в десяти містах на всій Україні (Херсон, Одеса, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Донецьк, Дніпро, Чернівці, Луганськ і Київ). Ця мапа східної України призначена для ілюстративних цілей. На ній вказані населені пункти, згадані у звіті, а також ті, де є офіси СММ (моніторингові команди, патрульні центри та передові патрульні бази) в Донецькій і Луганській областях. (Червоним кольором виділено передову патрульну базу, з якої співробітники СММ були тимчасово передислоковані згідно з рекомендаціями експертів з безпеки з деяких держав-учасниць ОБСЄ та з урахуванням вимог СММ щодо безпеки. СММ використовує ці приміщення у світлу пору доби, а також патрулює в цьому населеному пункті вдень).